

Josep Cuello Subirana

Bensenes, el temps

48è Premi Marià Manent de Poesia

Bensenès, el temps

Josep Cuello Subirana

Bensenes, el temps

48è Premi Marià Manent de Poesia

Aquest llibre ha rebut el Premi Marià Manent de Poesia 2024 essent jurat:
Vicenç Llorca, Jordi Manent, Anna Gual, Marta Pera i Albert Calls.

Amb el suport de:

Primera edició: març 2025

Pintura de la portada:

Neus Martín Royo. *Far d'Artrutx* (2021). Oli sobre taula

© del text: Josep Cuello Subirana

© de la il·lustració de la portada: Neus Martín Royo

© de l'edició:

9 Grup Editorial

Cossetània Edicions

C/ de la Violeta, 6 • 43800 Valls

Tel. 977 60 25 91

cossetania@cossetania.com

www.cossetania.com

en coedició amb

Quaderns de la Font del Cargol

fontdelcargol@gmail.com

www.fontdelcargol.cat

Disseny i composició: Ramon Martínez

www.rmdgdisseny.com

Impressió: Romanyà Valls, SA

ISBN: 978-84-1356-470-8

DL T 28-2025

Tots els drets reservats

Amb la publicació del llibre que teniu a les mans, *Benseses, el temps*, de Josep Cuello Subirana, el premi Marià Manent de poesia arriba als quaranta-vuit anys d'ininterrompuda convocatòria.

Els fundadors de la secció Arts i Lletres de la Societat Cultural Sant Jaume de Premià de Dalt es van proposar retre homenatge al poeta Marià Manent, conscients de la importància cabdal de la seva obra per a la literatura catalana. D'aquesta manera també volien consolidar els llaços que el poeta noucentista i la seva família han tingut, i continuen tenint, amb la nostra població: és a Premià de Dalt on hi ha la casa pairal dels Manent.

Aprofitant aquesta efemèride, volem manifestar el nostre agraïment a tothom qui al llarg d'aquests anys ha fet possible la continuïtat del premi, cosa que no sempre ha estat fàcil: a la família Manent en primer lloc, als membres dels jurats, als diversos col·laboradors, a l'Ajuntament de la vila, a la Societat Cultural Sant Jaume... Sense ells no hauríem pogut arribar a aquesta fita, que ens permet enfil·lar les convocatòries següents amb entusiasme renovat.

SECCIÓ D'ARTS I LLETRES

*Bensenes el temps,
que el lloc ja ens és dat.*

ESTAMPES

EN ACABAT

En acabat, plegar el para-sol,
 engiponar-ho tot dins de la bossa;
 a les mans, el poal, la pala i el rasclet.
 El matalàs, amb les cadires...
 L'ardència, en retornar,
 de les herbes borrareres i l'asfalt,
 els plàstics bleïdors del cotxe.

No és pas això que en acabat
 vols recordar del ritu sinó el gust
 salat i fresc de l'aigua, la visió
 dels primers mars en arribar
 al passeig marítim, l'alegria reflectida
 —més que res devia ser la teva—
 en el rostre dels pares i germana.

O quan, a casa, la pell febrosa s'amorosia
 amb les compreses d'aigua amb vinagre
 de la mare en la tebior amable de la cambra.
 Després de la dutxa,
 en acabat, et mostres indulgent
 amb aquest bàrbar costum d'anar a la platja
 perquè l'avior més infrangible
 és la d'haver-se sabut estimat.

NA MACARET, EL TEMPS

Ara el present és aquest fons de pantalla:
 na Macaret, a l'ordinador, vist des d'Addaia. La mar,
 plana com un plat, des de cala Molí fins a les illes;
 al fons, la menuda raconada i la platgeta
 on, retorquant el silenci de la imatge,
 s'evoquen els sons del passat ineluctable.

L'ahir —fins on m'arriba la memòria—
 són tot de brills sonors escartejats: dejorn,
 amb les gavines, arribar per la garriga a s'Arenal;
 en nedar, la veu d'un foraster des d'una tèquina:
 «pareu esment que avui hi ha borms», i, mai callat,
 l'oratge on habitaven els somnis per a l'avenir.

El futur m'és un passat llunyer, farsaire
 i ostentós, però la sonoritat no puc deixar
 d'imaginar-la: la borinor d'una borrasca i després,
 amb la calma —atardant la posta—, uns al·lots
 fent alens grossos, no debades hi ha a la cala,
 per humil, tanta de la circumfusa tendresa de l'illa.

LLEGINT ERASMUS DARWIN AQUÍ

No sense risc pel mar, a capgirells,
vingueren; vencedors davant la mort,
temporalment tocats d'un cop de sort.
Aquí niaren i tornaren vells.

Ajudats per les plantes incomptables:
canyís, fonoll, estepa, càrritx, bruc...
Ullastre, mata i pi per aixopluc.
Aletes, potes, ales admirables.

Amb pedra i foc bastiren uns poblats
llunyans del seu terror. Foren nadius
llavors, tramuntanals guerrers altius,
éssers sobergs, de por i enginy armats,

sempre pendents d'atalaiar les ones.
Mentre la vida orgànica nodria
—nacre, resina i vent fan l'elegia—
els homes del passat, que ens són icones.

TAULA

ESTAMPES

En acabat	13
Na Macaret, el temps	14
Llegint Erasmus Darwin aquí	15
S'Esplanada	16
Nura	17
Polida, la costa	18
El rastre de la lluna	19
El gust dels dies	21
L'illa	23

NATURES

Aquest mac	27
Camí d'hivern	29
La porositat del marès	30
Llàntia	32
El pas de l'oratge	33
Borinot polit	34
Estiuença	35
Natura morta	36
Instant vora la mar	37
Un dia de juliol al carrer de la Torre	38
Prop de Tirant	39
La meitat de la postal	40

IMATGES

Encara la sínia	43
Clínica Menorca	45
El roig de l'enclova i de la terra	46
Cementeri	47
Lires i caricatures	48
I és tanta sa majestat	52

TORNAVEUS AL VOLTANT DEL MEU CAU

Que no m'apressi la lluna	57
Encara un horabaixa al port	59
La claror inquietant d'un anunci	60
Dubte i esperança	62
Entre son i vigília	63
Fosquet en lloc amè	64
Un jove vell amic	65
Identitat	67
Parsimònia	68

PREMI MARIÀ MANENT. OBRES GUARDONADES

1975. Jaume CREUS. *Conspiracions* (aleshores premi Freya)

1976. Pep VILA. *El poema*

1977. Pere FONS. *Vam vertebrar la mort a totes les contrades*

1978. Joan BARCELÓ. *Taques de lluna falsa en el cel d'estany*

1979. Rafael VALLBONA. *Inventari de límits*

1980. Declarat desert

1981. Ventura AMETLLER. *Primer quadern de Bel Dezir*

1982. David JOU. *Arbre*

1983. Miquel LÓPEZ CRESPI. *Foc i fum*

1984. Feliu PLASÈNCIA. *M'han donat i no tinc mitjons per demà*

1985. Declarat desert

1986. M. Antònia GRAU. *Cos*

1987. Joan SOLER i AMIGÓ. *Darrere del teu vel* (accèssit)

1988. Jaume SISTERNA. *Novembre del meu any de néixer i de morir*

1989. Isidre JULIÀ. *Alba de sol negre* (accèssit)

Ponç PONS. *Terra d'Adéus* (accèssit)

1990. No convocat

1991. Josep-Francesc DELGADO. *L'arbre del desig*

1992. No convocat

1993. Jordi GUARDANS. *Tant de bo que siguin les penúltimes penes*

1994. No convocat

1995. Antoni GÓMEZ. *Sarajevo*

1996. Vicent NÀCHER. *Desig o llibre dels abismes*

1997. Maria Josep ESCRIVÀ. *A les palpentres del vidre*

1998. Alexandre NAVARRO. *A l'entrada del temps fosc*

1999. Quim DAVÍ. *Naturalesa dels dies*
2000. Joan Antoni CERRATO. *La fosca arrel del crit*
2001. Josep RIERA. *La millor companyia*
2002. Pere GIL i RAMOS. *Cendres del cor*
2003. Albert GUIU. *El versos de la prostituta*
2004. M. Teresa SALADRIGAS. *Patrimoni secret*
2005. Miquel LÓPEZ CRESPI. *Calendaris de sal*
2006. Francisco MEZQUITA BROCH. *Llargues passejades per una ciutat discreta*
2007. Damià BARDERA POCH. *El penúltim vòmit*
2008. Josep CIVIT i MATEU. *El cel de Zuric*
2009. Josep FÀBREGA i SELVA. *Parlo d'Aloma*
2010. Raimond AGUILÓ i BARTOLOMÉ. *La roca roja*
2011. Elisabeth JUNCÀ BASSAGANAS. *El convit*
2012. Jacint SALA. *La destrat*
2013. Glòria CALAFELL. *Terra humida*
2014. Josep FÀBREGA i SELVA. *Escrit amb pinzell*
2015. Clara MIR MARISTANY. *El torn*
2016. M. Carme ARNAU i ORTS. *En el decreïxer de la pluja*
2017. Montse ASSENS. *Apartheids*
2018. M. Carmen SÁEZ LORENTE. *Les hores imprecises*
2019. Jordi LLAVINA. *El magraner*
2020. Pere SUAU PALOU. *Cignes tenebrosos*
2021. Marcel RIERA. *Laietània*
2022. Laura ROSICH. *Semàntica de la intempèrie*
2023. Raimond AGUILÓ. *Narcís emmirallat en la llacuna es fa la clenxa*
2024. Josep CUELLO SUBIRANA. *Bensenes, el temps*